

- 1681 / 1 - 94 / 95

Belgische Kamer van Volksvertegenwoordigers

GEWONE ZITTING 1994-1995 (*)

23 JANUARI 1995

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van artikel 370bis, § 1,
van het Burgerlijk Wetboek
betreffende de verlating
van minderjarigen**

**(Ingediend door de heer Annemans
en mevrouw Dillen)**

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Tijdens het Gezinscongres van het Vlaams Blok in 1991 werd uitdrukkelijk gesteld dat de partij de neiging van abortusvoorstanders veroordeelt, om abortus als enige uitweg te zien voor de problemen in verband met onverwachte zwangerschap.

Het Vlaams Blok ziet de noodzaak van een hervorming van de adoptieprocedure zodat op een veel eenvoudiger manier kinderen van ons eigen volk kunnen geadopteerd worden door kinderloze echtparen. Het Vlaams Blok wil voorrang geven aan adoptie van kinderen van het eigen volk en waarschuwt voor het verschijnsel van buitenlandse adoptie, die vooral voor de kinderen zelf een belangrijke bron van vreemding kan zijn, zowel psychologisch als cultureel.

Reeds in de Oudheid voorzag men de mogelijkheid tot adoptie, hoewel ze toen niet steeds voor dezelfde doeleinden werd gebruikt. In onze wetgeving is ook de adoptie-mogelijkheid voorzien, met het klassieke onderscheid tussen gewone adoptie en volle adoptie.

(*) Vierde zitting van de 48e zittingsperiode.

- 1681 / 1 - 94 / 95

Chambre des Représentants de Belgique

SESSION ORDINAIRE 1994-1995 (*)

23 JANVIER 1995

PROPOSITION DE LOI

**modifiant l'article 370bis, § 1er,
du Code civil en ce qui
concerne l'abandon
d'enfants mineurs**

**(Déposée par M. Annemans
et Mme Dillen)**

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

Au cours de son congrès sur la famille de 1991, le Vlaams Blok a déclaré explicitement qu'il condamnait la tendance des partisans de l'avortement à considérer l'interruption volontaire de grossesse comme la seule solution aux problèmes liés à une grossesse non désirée.

Le Vlaams Blok estime qu'il y a lieu de réformer la procédure d'adoption afin que des couples sans enfants puissent adopter des enfants autochtones beaucoup plus facilement. Le Vlaams Blok entend privilégier l'adoption d'enfants autochtones et mettre en garde contre l'adoption d'enfants étrangers, qui peut être source, pour les enfants eux-mêmes, d'aliénation tant psychologique que culturelle.

L'adoption existait déjà dans l'Antiquité, même si l'on n'y recourait pas toujours pour les mêmes motifs qu'à l'heure actuelle. L'adoption est également prévue dans notre législation, la distinction étant faite entre l'adoption et l'adoption plénière. Ce n'est que

(*) Quatrième session de la 48e législature.

Enkel in dit laatste geval wordt het kind ook effectief gelijkgesteld met een normaal uit het huwelijk geboren kind.

Laat ons even toe terug te verwijzen naar de drama's die een echtpaar zonder kinderen meemaakt. Deze drama's worden meestal nog sterker gevoeld indien de lijdensweg van de adoptie wordt afgelegd. Psychologisch moeten zij al de drempel overschreden hebben dat ze een kind zullen opvoeden dat totaal niet hun kind is. Volgt dan de hele administratieve afwikkeling en de wachttijden. De hoop en daarmee gepaard gaande de ontgoocheling van het uitblijven van enig tastbaar resultaat zijn in staat om huwelijken op de klippen te laten lopen.

Wij begrijpen dat wachtlijsten worden aangelegd en dat bepaalde regels in acht genomen moeten worden zodat adoptie niet zomaar kan beschouwd worden als een akkefietje. Niettemin is het duidelijk dat een en ander scheefgegroeid is. Wij pleiten hier dan ook voor een stroomlijning van de procedure voor een adoptie en voor een integratie in het normale bestuursapparaat in plaats van het over te laten aan vrijwillig initiatief. Op dit ogenblik zijn zelfs aan organisaties zoals het Antwerpse AMOK de bevoegdheden toegewezen om de adoptieprocedure op te starten. Naast alle mogelijke inlichtingen die er worden verstrekt om abortus te plegen kan men er ook voor adoptie terecht. Begrijpe wie kan.

Veelal is het aanbod van adopteerbare kinderen te lande te klein om aan de vraag te voldoen. Het contrast van dit beperkt aanbod adoptierijpe kinderen tegenover de nagenoeg 30 000 abortussen per jaar die hier worden uitgevoerd dringt zich op.

Men dient dus zijn toevlucht te zoeken in het buitenland, waar momenteel vooral Roemenië, Vietnam, Columbia en Brazilië aan bod komen. Wij dienen hier echter te waarschuwen voor een soort van misplaatst schuldgevoel tegenover de ontwikkelingslanden, waardoor echtparen kinderen uit die landen zouden adopteren, omdat het zogenaamd « in » zou zijn. Wij kunnen hier verwijzen naar het initiatief Foster Parents waarbij men daadwerkelijk kinderen uit de derde wereld helpt, zonder ze van hun ouders of uit hun eigen milieu los te rukken.

De ouders mogen niet uit het oog verliezen dat het kind, wanneer het een bepaalde leeftijd zal bereikt hebben, zich vragen zal stellen over zijn afkomst en dan zal beseffen dat het zijn biologische ouders in feite niet kent. Bovendien rijst dan het probleem dat het kind cultureel tussen twee werelden zou kunnen terechtkomen en dergelijke ontworteling kan leiden tot zware psychologische problemen.

Deze wetenschap en de chaos die in hogergenoemde landen wetens en willens wordt geschapen ontrent adoptie zijn onze redenen om ouders die adoptie van kinderen uit dergelijke landen overwegen, te waarschuwen.

dans ce dernier cas que l'enfant est effectivement assimilé à un enfant issu du mariage.

Evoquons brièvement les drames que connaissent les couples sans enfants. Leurs souffrances sont généralement plus vives encore s'ils décident de recourir à l'adoption. Psychologiquement, ils doivent déjà s'être résignés à élever un enfant qui n'est pas le leur. Suivent alors toute la procédure administrative et les délais d'attente. L'espoir et la déception faisant suite à l'absence de résultat tangible peuvent même être à l'origine de problèmes conjugaux.

Nous comprenons parfaitement que des listes d'attente soient dressées et que certaines règles doivent être prises en considération afin que l'adoption ne puisse être considérée comme une futilité. Force est néanmoins de constater que la situation a évolué à l'excès. Nous plaidons dès lors en l'occurrence pour un assouplissement de la procédure d'adoption et une intégration de celle-ci au sein de l'appareil administratif ordinaire en la soustrayant aux initiatives particulières. A l'heure actuelle, des organisations comme « AMOK » à Anvers sont même habilitées à engager une procédure d'adoption. En plus de tous les renseignements possibles concernant l'avortement, cette organisation fournit également des informations utiles relatives à l'adoption. Comprenez qui veut.

Le nombre d'enfants autochtones adoptables ne permet généralement pas de satisfaire à la demande. Le contraste entre ce nombre limité d'enfants adoptables et les quelque 30 000 avortements pratiqués chaque année dans notre pays est saisissant.

Les candidats à l'adoption cherchent donc une solution à l'étranger, notamment en Roumanie, au Vietnam, en Colombie et au Brésil. Il faut cependant mettre en garde contre une espèce de sentiment de culpabilité injustifié à l'égard des pays en voie de développement, sentiment qui pousse les couples à adopter des enfants originaires de ces pays pour se conformer à l'esprit du temps. Nous croyons bon de renvoyer à cet égard à l'initiative Foster Parents, qui permet d'aider concrètement des enfants du tiers monde sans les arracher à leurs parents et à leur environnement.

Les parents ne peuvent perdre de vue que lorsqu'il aura atteint un certain âge, l'enfant s'interrogera sur ses origines et réalisera alors qu'il ne connaît en fait pas ses parents biologiques. Il se peut en outre que l'enfant soit alors tiraillé entre deux cultures et un tel déracinement peut être à l'origine de graves problèmes psychologiques.

C'est ce constat et le chaos que ces pays font régner délibérément en matière d'adoption qui nous incitent à mettre en garde les couples qui envisagent d'adopter des enfants de ces pays.

Ze komen immers terecht in een soort van georganiseerde chaos, waarbij ze verplicht worden gezamenlijk dat land te bezoeken. Verplichte verlengingen van het verblijf zijn legio. Men rekent er inderdaad op dat eenmaal het echtpaar zo ver is om naar het desbetreffende land te gaan, teneinde een kind te adopteren, de bereidheid zeer groot is om tot het uiterste te gaan. Ook op financieel vlak komen de malversaties aan de oppervlakte. Wat normaal een hulp zou moeten zijn, wordt een vulgaire verkoop waar winsubejag eerst komt in plaats van het belang van het kind of van het echtpaar. De tragiek van het echtpaar wordt uitgebuit. Om aan dergelijke wantoestanden een einde te maken, dient onze regering dringend stappen te ondernemen. Er dient een vast schema te worden opgesteld waarbinnen een adoptie van een buitenlands kind moet verlopen.

Aan de absurditeit, dat het gemakkelijker is een buitenlands kind te adopteren dan een binnenlands, moet dringend een eind komen. Dit wetsvoorstel wil hieraan reeds voor een stuk een bescheiden bijdrage leveren door de procedure voor verlatenverklaring van een minderjarige te vereenvoudigen. Die verlatenverklaring is noodzakelijk om later de overgrote meerderheid van de kinderen die voor adoptie in aanmerking komen, daadwerkelijk te kunnen adopteren. Hierbij gaan we ook de beoordelingsbevoegdheid van de jeugdrechtsbank beperken door haar te verplichten verlaten te verklaren het kind naar wie de ouders kennelijk niet hebben omgezien tijdens de zes maanden die aan het instellen van de vordering tot verlatenverklaring voorafgaan.

G. ANNEMANS
M. DILLEN

WETSVOORSTEL

Enig artikel

Artikel 370*bis*, § 1, van het Burgerlijk Wetboek wordt vervangen door de volgende paragraaf:

« § 1. De jeugdrechtsbank moet verlaten verklaren het kind dat bij een persoon of een opvanginstelling is ondergebracht en naar wie de ouders kennelijk niet hebben omgezien tijdens de zes maanden die voorafgaan aan het instellen van de vordering tot verlatenverklaring.

Is het kind echter vanaf zijn geboorte ondergebracht bij een persoon of een opvanginstelling, dan wordt die periode van zes maanden verminderd tot drie maanden. »

22 december 1994.

G. ANNEMANS
M. DILLEN

Ils aboutissent en effet dans une espèce de chaos organisé, qui les oblige à se rendre ensemble dans le pays. Il est fréquent qu'ils soient obligés de prolonger leur séjour. On suppose en effet que si le couple est disposé à se rendre dans le pays en question afin d'adopter un enfant, il sera pour ainsi dire prêt à tout pour arriver à ses fins. On constate également des malversations sur le plan financier. Ce qui devrait normalement être une aide devient une vulgaire vente où l'appât du gain prime l'intérêt de l'enfant ou du couple. Notre gouvernement doit prendre d'urgence des mesures afin de mettre fin à pareilles anomalies. Il faut établir un schéma fixe à respecter pour l'adoption d'un enfant étranger.

Il est urgent de mettre un terme à cette situation absurde dans laquelle il est plus facile d'adopter un enfant étranger qu'un enfant de nationalité belge. La présente proposition de loi vise à apporter une modeste contribution en ce sens en simplifiant la procédure de déclaration d'abandon d'un enfant mineur. Cette déclaration d'abandon est indispensable pour que la grosse majorité des enfants puissent effectivement être adoptés par la suite. Dans un même souci, nous entendons également limiter le pouvoir d'appréciation du tribunal de la jeunesse en l'obligeant à déclarer abandonné l'enfant dont les père et mère se sont manifestement désintéressés pendant les six mois qui précèdent l'introduction de la demande en déclaration d'abandon.

PROPOSITION DE LOI

Article unique

L'article 370*bis*, § 1er, du Code civil est remplacé par le paragraphe suivant :

« § 1er. Le tribunal de la jeunesse doit déclarer abandonné l'enfant recueilli par une personne ou par une institution d'hébergement et dont les père et mère se sont manifestement désintéressés pendant les six mois qui précèdent l'introduction de la demande en déclaration d'abandon.

Toutefois, lorsque l'enfant a été recueilli dès sa naissance, par une personne ou par une institution d'hébergement, le délai de six mois est réduit à trois mois. »

22 décembre 1994.